

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Cruce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Capvt IV. Quam necessarium sit Animæ, Noctem hanc sensus obscuram,
quæ est Appetitus mortificatio, serio transmeare, vt ad vnionem diuinam
possit proficisci.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

quam rerum notitiam adipiscatur, aliunde (loquendo secundum naturæ cursum) nihil illi communicatur. Hinc est, quod quam diu in corpore moratur, est illius instar, qui tenebroso ergastulo includitur, qui nullius alterius rei notitiam assequi potest, eâ demptâ quam per carceris fenestras acquirit; & nisi inde aliquid cerneret, aliunde omninò nihil conspiciere valeret. Ad eundem modum Anima, exceptis ijs, quæ illi sensuum præsidio instillantur, qui sunt veluti carceris eius fenestras secundum naturæ ordinem, nihil aliunde acquiritur. Vnde si ea, quæ sensuum obsequio recipere potest, asperneretur & respuat; rectè dicemus, illam veluti in tenebris & vacuum remanere: nam, vt ex dictis constat, naturaliter alijs foraminibus seu rimis nulla ad eam lux ingredi potest. Licet enim certum sit, non posse Animam, non audire, videre, odorari, gustare ac tangere, sed si illa abnegat, ac repudiat, tantundem illi est, adeoque nihil ferè hisce sensationibus præpeditur, ac si nihil videret, vel audiret. Quemadmodum eueniret illi, qui ex industria obseraret oculos, ad eò enim in tenebris remaneret ac cæcus ipse, videndi facultate destitutus. Ad hoc institutum locutus est Dauid dicens: *Pauper sum ego, & in laboribus à iuuentute mea. Pauperem se nominat, quamuis diuitem eum fuisse exploratum sit: non enim opibus voluntate adhaererat, quare perinde illi erat, ac si reuera pauper fuisset. Quin potius si egenus reuera fuisset, voluntatis tamen affectu diuitijs inhiasset; minimè verè pauper extitisset, eò quod anima diues fuisset, & rebus mediante Appetitu, abundans. Et propterea nuditatem hanc Animæ, Noctem appellamus. Nequaquam enim hoc loco de rerum ipsarum carentia agimus; hæc siquidem minimè denudat Animam, si illas appetit; sed de nuditate solùm Appetitus ac gustus illarum; hæc enim ef-*

ficit, Animam liberam ac vacuum, licet rerum possessio minime abdicetur: neque enim res mundi huius occupant Animam, neque illi detrimentum aliquod inferunt, cum illam minimè ingrediantur; sed enim voluntas Appetitusque illarum, qui in eam oram trahunt, illi non mediocriter obsunt. Hic primus Noctis modus, ad Animam secundum sensitiuam partem pertinet. Nunc quantum illi expediat domo sua, in hac Obscura sensus Nocte egredi, si ad vniõnem diuinam aspiraret, doceamus.

C A P V T I V.

Quam necessarium sit Animæ Noctem hanc sensus obscuram, qua est Appetitus mortificatio, serio transmeare, vt ad vniõnem diuinam possit proficisci.

Causa, ob quam necesse est, Animam ad diuinam vniõnem cum Deo aspiranti, hanc Obscuram Noctem mortificationis Appetituum, atque abnegationis delectationis omnium rerum peruadere est; quia omnes Amoris adhaerentiones, quibus in Creaturas fertur, sunt coram Deo veluti meræ tenebræ; quibus quam diu Anima est vestita, in capax est, vt illustretur ac possideatur à pura simplicique Dei luce, nisi prius illas dispulerit ac eliminauerit. Non enim potest conuenire lux cum tenebris, dicente S. Iohanne, *Et lux in tenebris lucet, & tenebræ eam non comprehendunt.* Cuius rei ratio est: nam duo contraria, sicut Philosophis placet, non possunt in eodem subiecto consistere, & quia tenebræ, quæ sunt creaturarum rerum adhaerentiones, & lux, quæ est Deus, sunt contraria & dissimilia, vt ad Corinthios docuit S. Paulus. *Qua societas luci ad tenebras? hinc est, quod non potest Anima diuinæ vniõnis lucem recipere, antequam adhaerentiam*

Nihil ad Noctis huius ingressum obest sensuum usus, si Appetitus adhaesio absit.

Ps. 87. 16.

Cur sensus Nox, ad vniõnem diuinam aspiranti transmeanda.

Si Appetitus creaturæ adhaerentibus tenebris obscuratur anima.

2. Cor. 6. 15.

amoresque eius erga creaturas effugentur. Vt autem clarius hucusque dicta consentent, sciendum est; Amorem adhesionemque Animæ erga creaturas, coræque ipsam Animam creaturæ; quoque maior ac intensior est amor, eò maior æqualitas ac similitudo resultat: amor siquidem similitudinem inter amantem & amatum parit, & propterea dixit Dauid, loquendo cum illis, qui corda sua idolorum amori immerferant. *Similes illis fiant qui faciunt ea, & omnes qui confidunt in eis*: hoc est, qui amore illas prosequuntur. Hinc prouenit, quòd qui alicui creaturæ amore copulatur, ad eò vltis abiectusque efficitur, ac est creatura illa, imò aliqua ratione abiectior & inferior: amor enim, non æquat solum, verum etiam subdit ac subijcit amantem rei amata. Hinc est, quòd eo ipso, quòd Anima alicui rei extra DEVM amoris nexu inhaeret; incapacem se puræ cum DEO vnionis, ac in eum transformationis, reddat. Multo enim minus capax est vilitas rei creatæ, sublimitatis creatoris, quàm tenebræ lucis. Vniuersa enim tam terrena, quàm cælestia, collata DEO nihil sunt; quemadmodum Hieremias dixit. *Aspexi terram, & vacua erat, & nihil: & caelos, & non erat lux in eis*. In eo quòd asserit, se terram vacuum vidisse, innuit; vniuersas eius creaturas nihil esse, terram quoque ipsam nihil esse. In eo verò quòd dicit, se caelos quoque aspexisse, nec lucem in illis vidisse, perinde est ac si dixisset; vniuersa cæli lumina DEO comparata, paras merasque esse tenebras. Hoc itaque modo spectatæ, creaturæ vniuersæ, nihil sunt; & illarum Amores, seu adhesiones, minus esse quàm nihil, cum sint obstacula & Priuationes quædam transformationis in DEVM, optimè affirmare possumus: quæ tamen admodum tenebræ nihil sunt, & minus quàm nihil, cum sint priuatione lucis. Et sicut ille, qui in tenebris ma-

net; minimè lucem recipit aut comprehendit, ita non poterit comprehendere DEVM Anima, creaturis per amorem affixa, à quo amore priusquam repurgeretur, nec in præsentis vita poterit illo per puram Amoris transformationem, sed in futura, per visionem claram, sed maioris claritatis gratia, descendamus ad singularia.

Itaque vniuersarum rerum creaturarum essentia seu quidditas, infinitæ essentia diuinæ collata, nihil est. Et propterea Anima, quæ nihilo huic agglutinatur amore, nihil quoque coram DEO est, & minus quàm nihil: siquidem, vt dictum est; Amor æqualitatem similitudinemque facit, imò in inferiori adhuc gradu collocat amantem. Nulla itaque ratione, huiusmodi Anima infinitæ DEI essentia copulari poterit: id enim quòd non est, nullo pacto potest congruere aut conuenire cum eo, quòd est. Et vniuersa creata pulchritudo, infinitæ DEI pulchritudini collata, summa est turpitudine; sicut docuit Salomon in Proverbijis. *Fallax gratia & vana est pulchritudo*. Sicque Anima, quæ cuiuscunque tandem creaturæ pulchritudine capta est, coram DEO ex hac parte deformis apparet; & propterea nō poterit hæc Anima in pulchritudinem, quæ DEVS est transformari, quia turpitudine non attingit pulchritudinem. Præterea vniuersa gratiositas seu amabilitas Creaturarum, DEI gratiositati comparata, summa est insipiditas & ineptitudo. Et idcirco Anima, quæ Creaturarum gratijs, salibus, aptitudinibusque capta est, coram DEO insulsa & ingrata est, hocque modo non potest esse apta & capax infinitæ gratiæ, & pulchritudinis DEI, ingratum enim & ineptum plurimum ab eo quòd infinitè gratum & amabile est, distat.

Vniuersa quoque creaturarum bonitas immitæ DEI bonitati collata, potius malitia quàm

Anima creaturæ nihil, amore cōglutinata, nihil efficitur.

Pro. 31. 30

B.
Iuannis
à Cruce

Opera
mystica
NVI
124

Nemo bonus nisi solus Deus.
Luc. 18. 19

quàm bonitas dicenda est. *Solus* quippe *DEVS bonus est*. Et ideo Anima, quæ amorem suum in creatis bonis collocat, mala est coram *DEO*. Et sicut malitia, non conuenit cum bonitate: sic talis Anima, nequibit adherere *DEO* vnione perfectâ, qui est bonitas summa.

1. Cor. 13.
19.

Omnia etiam mundi sapientia, & humana capacitas, si cum infinita sapientia diuina conferatur, est mera ac summa ignorantia; iuxta illud quod *D. Paulus* ad Corinthios scribit. *Sapientia huius mundi stultitia est apud DEVM*. Vnde quæuis Anima, quæ reputauerit sapientiam, idoneitatemque suam, quali ad tendendum ad *DEI* vnionem sufficientem, est summopere stulta coram eo, longèque ab vnione deuiabit: ignorantia enim non capit sapientiam. Et illi qui se existimant aliquid scire, corâ *DEO* stulti reputantur; de quibus idem *Apostolus* loquitur. *Dicentes enim se esse sapientes stulti facti sunt*. Soli itaque illi percipiunt *DEI* sapientiam, qui paruulorum & ignorantium instar, scire suum deponunt, & abijciunt, ac illi ex amore obsequantur. Quem etiam sapientia modum docuit *Apostolus* dum dixit:

Rom. 1. 22

Nemo se seducat &c. Si quis videtur inter vos sapiens esse in hoc seculo, stultus fiat, ut sit sapiens: sapientia enim huius mundi stultitia est apud DEVM. Itaque ad hoc, ut Anima sapientia diuinæ vnionem assequatur, potius eo tendere debet per ignorantiam, quàm per scientiam.

1. Cor. 13.
18.

Omnia præterea dominatio, ac mundi libertas, dominationi libertatiq; *Spiritus DEI* comparata, summa est seruitus ac captiuitas, & angustia immensæ. Quare Anima, quæ dignitatibus, honoribus, præminentijs ac Appetitus sui libertatibus inhiat, apud *DEVM* non velut liber & dilectus filius, sed sicut vilis, abiectaque persona, ac passionum & appetituum suorum mancipium vile, reputatur,

& velut cum tali *DEVS* se cum ea gerit; idque propterea, quia sanctæ eius doctrinæ acquiescere recusauit, quâ docuit; eum qui maior esse voluerit, minorem esse debere. Ideoque non poterit huiusmodi Anima ad regiam *Spiritus* libertatem, quæ in hac vnione diuina obtinetur, peruenire: seruitus siquidem omnino libertati repugnat, quæ in corde passionibus suis mancipato, moram trahere non valet, cum huiusmodi cor sit captiuum; sed solum in libero, quod est cor filij. Hanc ob rem *Sara* viro suo *Abraham* dixit, ut foras domo sua eijceret ancillam, eiusque filium dicens: *Eijce ancillam hanc, & filium eius: non enim erit hæres filius ancille, cum filio meo Isaac.*

Vniuersæ quoque deliciae suauitatesque, quas voluntas ex omnibus mundi rebus decerpere potest, deliciae ac voluptatibus, quæ sunt ipsemet *DEVS*, collatae, summa sunt pœna, tormentum, & amaritudo. Qui ergo cor suum illis immergit; apud *DEVM* dignus pœnis, tormentis, amaritudinibusque reputatur, nec poterit delicias amplectum *DEI*, qui in vnione percipiuntur, degustare.

Omnes opulentia ac creaturarum rerum gloria, diuitijs, quæ sunt ipse *DEVS*, comparatae, summa sunt paupertas, ac miseria, ac sic Anima, quæ maximè istarum rerum possessionem diligit, summè est pauper ac miserabilis coram *DEO*, idèoque haud poterit fœlicem diuitiarum & gloriae statum, qui est transformatio in *DEVM*, adipisci: latissimum enim discrimen inter summam miseriam egestatemque, ac inter supremam gloriam & diuitias intercedit.

Quam ob causam diuina Sapientia, de huiusmodi hominibus, qui seipso turpes, viles, miserabilesque reddunt, amando ea, quæ pulchra, sublimia, ac opulenta mundus iudicat, conquerens hunc in modum

modum contra eos exclamat. *O viri, ad vos clamito, & vox mea ad filios hominum. intelligite paruuli astutiam, & insipientes animaduertite; audite, quoniam de rebus magnis locutura sum. Mecum sunt diuitia & gloria, opes superbae, & iustitia. Melior est enim fructus meus auro & lapide pretioso, & gemina mea. (hoc est, ea, quæ ex me in vestris animabus generabitur) argento electo. In vijs iustitia ambulo, in medio semitam iudicij, vt ditem diligentes me, & thesauros eorum repleam. His verbis æterna Sapientia alloquitur eos omnes, qui cor suum & amorem quibuscunq; mundi rebus applicant, vt iam dictum est; quos etiam paruulos appellat; similes etiam amatis rebus efficiuntur, quæ sunt exiguæ. Et idcirco eos admonet, vt intelligant astutiam; & vt animaduertant, quoniam de rebus magnis locutura est, non de exiguis, sicut ipsi sunt, Diuitias enim grandes, & gloriam quam ipsi experunt, cum ipsa & in ipsa, non verò vbi ipsi arbitrantur, reperiri. Opes quoque superbas & iustitiam, in ipsa sedem fixisse. Licet enim illis mundanæ res grandes appareant; animaduertant tamen, (inquit) suas esse præstantiores. Fructus enim, quem in ipsa reperiri sunt, meliores illis futuros auro, lapidibusque preciosis; idque quod ipsa Animabus ingenerat, nobilior esse argento electo, quod ipsi diligunt. Quibus etiam in rebus, omnis alia affectio seu amor, qui in hac vita haberi potest, intelligitur.*

(c.)

CAPVT V.

Eandem prosequitur doctrinam, ac auctoritatibus figuris, sacra Scriptura declarat, quam necessarium sit Anima, hac obscura Mortificationis Appetitus nocte, in DEVM tendere.

EXposuimus iam, quantum sit inter DEVM Creaturasque interstitium; & quemadmodum Animæ, quæ alicui illarum afficiuntur, eandem quam illæ à DEO distantiam habent: Amor enim (vt diximus) æqualitatem similitudinemque facit. Rem hanc optimè exploratam habuit S. Augustinus, dum in Soliloquijs alloquens DEVM diceret. *Miser ego, quando poterit obliquitas mea tua reuerenti adæquare? Tu verè bonus, ego malus: tu pius, ego impius: tu sanctus, ego miser: tu iustus, ego iniustus: tu lux, ego cæcus: tu vita, ego mortuus: tu medicina, ego aeger: tu summa veritas, ego vniuersa vanitas.* Hæc Sanctus de homine, ad Creaturas propenso protulit.

Soliloq.
c. 2.

Quamobrem summa est Animæ stultitia, quæ posse se ad sublimem vnionis cum DEO statum euolare arbitratur, nisi prius Appetitum naturalium, imò etiam supernaturalium rerum, secundum quod proprio amori innixæ sunt, exuat & euacuet: immensa enim differentia seu distantia inter hæc, & ea, quæ in hoc puræ in DEVM transformationis statu conceditur, reperitur. Et propterea CHRISTVS DOMINVS NOSTER, hanc nos edocens viam apud S. Lucam dixit. *Qui non renunciat omnibus que (voluntatis adhesionem) possidet; non potest meus esse discipulus.* Estque res hæc extra dubium omne: doctrina enim quam DEI FILIVS mundo traditurus aduenit, contemptus fuit rerum omnium.

Summa
Anima
stultitia
quæ.Luc. 14.
33.B.
Iuannis
à CruceOpera
Mystica

NVI

129